

מן התלמוד

סדר נשים.

מסכת יבמות, דף ע"ו

הכי קאמר שאול: אי מפרין אתי, אי מזרח אתי? אי מפרין אתי - מלכא הוי, שהמלך פורין גדר לעשות דרך ואין ממחין בידו. או מזרח אתי - חשיבא בעלמא הוי.

הכי קאמר - כך אמר

אתי - בא

חשיבא בעלמא - חשיבות בלבד

הסבר: כאשר ראה שאול את דוד יוצא לקראת גוליית, חשד שהוא עתיד להיות המלך הבא, ולכן רצה לברר את ייחוסו: אם הוא מזרעו של פרץ, הוא עתיד להיות מלך, ואם הוא מזרעו של זרח, הוא יהיה רק אדם חשוב.

| על המפה

חצי האי סיני

חצי האי סיני הוא אזור ששטחו כ-61 אלף קמ"ר, הנמצא בין מצרים לבין ישראל. רוב האזור הוא מדברי, והוא גובל במפרץ אילת ממזרח ובמפרץ סואץ ממערב. השם "מדבר סיני" מופיע בתורה כתיאור המקום בו נדדו בני ישראל לאחר יציאת מצרים, שנהוג לזהותו עם חצי האי סיני. בשל האופי החם והמדברי של האזור, ההתיישבות בו מועטה וקיימת בעיקר ליד החופים. לאחר הקמת המדינה שימש סיני כאזור חיץ בין ישראל למצרים. בשנת 1956 כבשה ישראל את סיני במהלך מלחמת סיני, אך נסוגה ממנו כעבור חודשיים. במלחמת ששת הימים כבשה ישראל שוב את סיני, והקימה בו 19 יישובים. בעקבות הסכם השלום שנחתם ב-1979 החזירה ישראל למצרים את השליטה בסיני ב-1982, ופינתה את היישובים הישראליים.

חצי האי סיני וישראל - צולם ממעבורת החלל קולומביה בשנת 2002

"תלמוד ישראלי" הינו פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי ששם לו למטרה להנגיש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר לתרבות ומוורשת ישראל. הפרויקט כולל: שבעה כרכים על פי סדר הדף היומי, עלונים שבועיים, עלונים ייחודיים לחגים, דף פייסבוק פעיל, ערוץ youtube פעיל הכולל סרטונים, תוכניות קיץ ועוד. מוקדי לימוד בקהילות ובתי ספר בכל הארץ ואף בעולם. תלמוד ישראלי - מפגשים דורות, מחברים עולמות.

סדר נשים | מסכת יבמות ע"ו-פ"ב
פרשת במדבר | כ"א-כ"ז באייר (22-28 למאי)

דף ע"ו: גיור בתו של מלך מצרים

שלמה המלך התחתן עם בתו של מלך מצרים. לפני שהוא התחתן איתה היא התגיירה והיתה ליהודיה. איך יתכן שהסכימו לגיר אותה? הרי יש תקופות שאין מסכימים לגיר נוכרים, למשל, בתקופת דוד המלך, שכל הגוים חששו ופחדו מן היהודים, לא קיבלו נוכרים שביקשו להתגייר, מפני שיתכן שאינם רוצים באמת להיות יהודים, אלא רק מבקשים להצטרף לעם היהודי מפני שהם מפחדים מהם. בתקופת שלמה המלך לא קיבלו גרים, שמא רוצים להיות עשירים כמו כל היהודים. אם כן, איך גיירה בת מלך מצרים? התלמוד עונה על כך - הרי לבתו של מלך מצרים לא היה חסר כלום. כבוד - יש לה בבית אביה המלך. כסף - יש לה כמה שהיא רוצה. לכן ידעו שהיא ודאי מתגיירת מפני שהיא באמת רוצה לקיים את התורה.

דף ע"ז: עמוני ולא עמונית

התורה אוסרת שאם גוי עמוני או מואבי התגייר, אסור לישראל להתחתן איתו. אבל, האיסור הזה נאמר על אנשים שהתגיירו ולא על הנשים שהתגיירו. לכן, אם אישה עמונית התגיירה, מותר להתחתן איתה. ואכן, רות המואביה היתה גיורת, ובכל זאת בועז התחתן איתה, מפני שהאיסור נאמר על האנשים בלבד ולא על הנשים. כך לשון הפסוק: "לא יבא עמוני ומואבי בקהל ה'" = אסור להתחתן עם עמוני ועם מואבי. הפסוק אומר "עמוני" "מואבי". חז"ל דרשו מכאן, "עמוני" - ולא עמונית, מואבי - ולא מואבית". כלומר, התורה אוסרת רק עמוני - איש, אך אינה אוסרת עמונית. הפסוק אוסר מואבי ואינו אוסר מואבית.

דף ע"ח: מי הם ה"נתינים"?

התלמוד אומר שאסור להתחתן עם ה"נתינים", שהם צאצאיהם של העם הגבעוני. כשבני ישראל נכנסו לארץ ישראל, הגבעונים פחדו מאוד פן יכבשו אותם בני ישראל ויהרגו אותם, ולכן הם הערימו ועשו את עצמם כאנשים שבאו ממקום רחוק וברחו ברית של שלום עם בני ישראל. גם אחרי שהתגלה שהם שיקרו, החליט יהושע לא לעשות להם מאומה. הוא הסכים לגיר אותם וקבע שהם יהיו שואבי מים וחוטבי עצים. מפני שהיושע נתן אותם להיות חוטבי עצים ושואבי מים, הם מכונים "נתינים". אחרי דורות רבים, ראה דוד המלך שהנתינים אינם רחמניים, שלא כמו בני ישראל שהם רחמניים מטבעם, ולכן הוא גיר שבני ישראל לא יתחתנו עמם, כי אין זה ראוי שבעם ישראל יהיו אנשים שאינם רחמניים.

דף ע"ט: שלוש המידות הטובות של ישראל

התלמוד אומר שליהודים יש שלוש מידות טובות בולטות במיוחד. א. רחמנים - מרחמים על הבריות. ב. ביטנים - אינם עזי פנים. ג. גומלי חסדים עם הזולת. מי שיש בו את שלוש המידות הללו, הרי זה סימן שהוא יהודי, אך מי שאין בו את המידות הללו, אינו ראוי להתחבר עם היהודים. ואכן, כפי שלמדנו במאמר הקודם, כשראה דוד המלך שהנתינים אינם רחמניים, הוא גיר שלא יתחתנו עמם, כי הרחמנות היא מידה חשובה ביותר. הרמב"ם כותב בהלכות מתנות עניים, שמי שאינו נותן צדקה ואינו מרחם על הזולת, נקרא "אכזרי" וצריך לבדוק אחריו, אם הוא באמת שגוי לעם ישראל. כך גם פוסק להלכה ה"שולחן ערוך" בחלק "אבן העזר", שכל מי שהוא חוצפן ואכזרי, שונא את הבריות ואינו עושה עמם חסדים, יש לחשוש שהוא גבעוני - נתיני, ואסור להתחתן איתו.

חברותא

מתפללים

לפניכם אירוע שעורר דיון סוער:

למשפחת כהן יש מספר ילדים בגילאי 12-17. בתקופה בה מגפת הקורונה השתוללה ובתי החולים היו מוצפים בחולים רבים ונזקקו לעזרה, הציעו ילדי משפחת כהן ללכת להתנדב בבית החולים ולסייע ככל האפשר לצוותים הרפואיים. הבקשה הזו שלהם עוררה דיון משפחתי חשוב ועקרוני.

מצד שני:

חלק מבני המשפחה טענו שעם כל הכבוד וההערכה לרצון הטוב, הרי שיש כאן סיכון לא מבוטל גם להתנדבים עצמם, וגם לבני המשפחה ולחבריהם איתם הם בקשר. הקורונה מאד מאד מידבקת, ולכן אם תוצאת ההתנדבות תהיה שתיווצר הדבקה גדולה בנגיף למתנדבים, לבני משפחתם ולחבריהם, הרי שלמרות המצווה והחשיבות, הדבר לא נכון ולא שווה את הסיכון.

מצד אחד:

חלק מבני המשפחה טענו שכל הכבוד לאלו המוכנים להקדיש מזמנם ולהתנדב בתקופה המאתגרת הזו ולסייע לחולים ולבני משפחותיהם, ואולי אף להקל ולו במעט על הלחץ המוטל על הצוותים הרפואיים. בתקופה שכזו אין מצווה חשובה יותר לסייע לחולים, למשפחותיהם ולצוותים הרפואיים. זו עשייה ערכית וחברתית חשובה מאין כמוה.

וא...
עצתכם?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה והתמלמלתם עליה אתם מוזמנים לשחק אותנו ואולי היא תתפרסם אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים

★ | מן ההסטוריה

חיל האוויר במלחמת ששת הימים

במלחמת ששת הימים מילא חיל האוויר הישראלי תפקיד חיוני ומכריע. חיל האוויר כלל כ-180 מטוסי קרב שהיו פרוסים בשישה בסיסים. במסגרת מבצע מוקד, שפתח את המלחמה, הפציצו מטוסי חיל האוויר את בסיסי חיל האוויר במצרים, סוריה, ירדן ועיראק, והשמידו את רוב מטוסי האויב. בכך השיגה ישראל עליונות אווירית מוחלטת בזמן הלחימה. בהמשך המלחמה הפציץ חיל האוויר סוללות תותחים ומטרות צבאיות אחרות, וסייע לחילות הקרקע בחזיתות השונות.

מטוס סיור ישראלי קל טס מעל יחידות ישראליות ברמת הגולן (משה מילר. לשכת העיתונות הממשלתית)

חמד של מושג

מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת תלמוד ותושבע"פ

נס וטבע

נס וטבע הן שתי צורות הנהגת הקב"ה את העולם. טבע הוא ההתנהלות הרגילה והיום יומית של המציאות של המציאות המוכרת לנו. נס הוא אירוע חריג ובלתי צפוי, שנעשה כדי לסייע לעם ישראל, לצדיקים, או כדי לחזק את האמונה. אולם למעשה האדם המאמין רואה את יד ה' בכל האירועים שבמציאות, גם בתהליכים הטבעיים כמובן גם בניסים.

הצטרפו למאות אלפי לומדי הדף היומי, פתחו שיעור שבועי אצלכם בקהילה

כל קהילה שתצטרף, תקבל את העלון השבועי עפ"י הכמות הנצרכת בקהילה בחינם עד פתח הבית! לרישום סרקו את הקוד.

לומדי התלמוד הישראלי - בית ספר שדה יעקב

4260	3930	3880	3828	3728	3408		3340	2934		2883		2448	2448		2238	1948	0
																	
495 חתימת התלמוד	רבי יהודה הנשיא	רבי עקיבא	חורבן ביהמ"ק ה-2	הלל הזקן	-352 הקמת ביהמ"ק ה-2	-560 אסתר המלכה	-422 חורבן ביהמ"ק ה-1 גלות בבל	חונת ביהמ"ק ה-1	שלמה המלך	דוד המלך	דבורה הנביאה	מתן תורה	-1311 יציאת מצרים	אפרים ומנשה	-1521 בני מצרים	-1812 אברהם אבינו / שרה	-3760 בריאת העולם
מסמך זמני																	

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

1. מהו האירוע המצויר כאן?
2. מתי הוא התרחש?
3. מהו המבנה בצד שמאל של הציור?
4. מי קיבל את עיטור הגבורה על חלקו באירוע זה?

י"ט אלול
ליל, לילה סלמול לסט ע"כ
י"ט אלול ע"כ
י"ט אלול ע"כ

סרקו את הבר-קוד, היכנסו לערוץ היו-טיוב של התלמוד הישראלי ותוכלו לצפות בעולם שלם של סרטים בנושאים שונים ומגוונים, מרתקים ומעניינים

מי אני?

1. מבנה הפיקוד העליון של משטרת ישראל.
2. בראשו עומד מפכ"ל המשטרה בדרגת רב-ניצב.
3. הוקם ב-1949 תחת פיקוד הצבא, ולאחר מכן הפך למשטרה אזרחית.
4. שוכן בבניין המטה הארצי בקריית מנחם בגין שבירושלים.
5. בעבר שכן בסמוך לבית הספר הירדני לשוטרים.

לילה י"ט אלול
לילה י"ט אלול
לילה י"ט אלול

5780
ה'תש"פ

5778
ה'תשע"ח

5727
ה'תשכ"ז

5708
ה'תש"ח

5707
ה'תש"ז

5699
ה'תרצ"ט

5657
ה'תר"ץ

5323
ה'רמ"ח

5260
ה'ת"ש

5258
ה'תרס"ח

4900
ה'רמ"ב

4800
ה'רמ"א

4650
ה'רמ"ד

4260
ה'רמ"ז

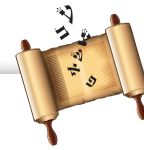
510
ה'רמ"ח

510
ה'רמ"ח

510
ה'רמ"ח

דבר תורה

שמות כה רבים ניתן היה לתת לספר "במדבר": חומש הפקודים, ספר הדרך, חומש העלייה לארץ ישראל ועוד ועוד. ובכל זאת בחרו חכמים לתת לו את שם "המדבר" שהוא לכאורה מקום גיאוגרפי בלבד, **ודבר זה דורש הבנה**. הדגשת מוטיב "המדבר" מכינה אותנו לקראת ההתרחשויות הבאות במהלך החומש כולו. כשאדם נמצא בביתו, במקום מנוחתו, כל שינוי או קושי - לא מתקבל בברכה. מבחינה מנטלית אין לו את הכוחות והעוצמות לעמוד מול התרחשויות שאינן צפויים, קשה לו לשאת כל דבר שעתידי לפגוע ב"מנוחה ובנחלה" אליה הגיע. אולם בדרך, ובעיקר במדבר שהוא מקום הרחוק מן היישוב, יש מזיקים ודברים רבים שאינם צפויים, והאדם ערוך ומוכן לעמוד בפניהם. **הדגשת מושג ה"מדבר" נותנת לנו את הכוח המנטלי לעמוד מול התמודדויות לא פשוטות, כמו אלו שיגיעו בחומש זה.**

דף פ': כוהנים שאינם יכולים לעבוד בבית המקדש

כוחו בעל מום לא יעבוד בבית המקדש. הוא אינו רשאי להקריב קורבנות ואינו רשאי לעשות כל עבודה של כוהנים. גם בהמה בעלת מום אסור להקריב לקורבן בבית המקדש.

לא כל חיסרון או מום פוסל את הכוהן ואת הבהמה. בהלכות ביאת המקדש, הרמב"ם מונה חמישים סוגים של מומים שכוהן שיש לו אותם אינו רשאי לעבוד בבית המקדש, ובהמה שיש לה אותם אינה ראויה לעלות לקורבן על המזבח.

דף פ"א: הסלט שהתערבבה בו תרומה

כל אחת מקבוצת הכנות הביאה מהבית סלט עגבניות למפגש חברתי, **אלא שלפתע** התברר שישנה בעיה גדולה - אחת הילדות היא בת של כוהן, והיא הביאה מהבית עגבניות של תרומה. רק לכוהנים מותר לאכול תרומה. לישאלים אסור לאכול תרומה.

מה עושים? כעת הכל מעורבב.

הקמת הלכה שאם רוב המאכל פטר, ויש מעט מאכל אסור, החלק האסור מתבטל ומותר לאכול הכל. אבל, יש דין מיוחד בתרומה, שהיא מתבטלת רק בכמות פי מאה. כלומר, רק אם יש מאה עגבניות רגילות מול עגבניה אחת של תרומה, מותר לאכול את הסלט.

דף פ"ב: יהושע בן נון ונצרא הסופר קידשו את ארץ ישראל

ה' ציונו להפריש תרומה ומעשרות מפירות ארץ ישראל. מצוה זו היא "מצוה התלויה בארץ", כלומר, רק מפירות ארץ ישראל צריך להפריש תרומה ומעשרות אך לא מפירות חוץ לארץ.

הפעם הראשונה בה התחייבו בני ישראל במצות הפרשת תרומות ומעשרות היתה כשבני ישראל, בראשות יהושע בן נון, כבשו את ארץ ישראל וחילקו אותה לשבטים. באותו מעמד קידש יהושע בן נון את הארץ בקדושת ארץ ישראל ומאותו רגע התחייבו בתרומות ומעשרות.

אחרי שגלו בני ישראל מארץ ישראל, התבטלה הקדושה מהארץ ולכן גם לא היו חייבים להפריש תרומות ומעשרות מן הפירות שגדלו בארץ ישראל.

שבועים שנה אחרי הגלות, עלה נצרא הסופר לארץ ישראל, ושוב קידש את הארץ. מעתה ואילך שוב התחייבו פיריותה בהפרשת תרומות ומעשרות.

רבי יוסי אומר, שנצרא הסופר קידש את הארץ לעולם, כלומר, גם אם יגלו בני ישראל ממנה, היא תישאר קדושה ותמיד יצטרכו להפריש תרומות ומעשרות מפירותיה.

חידה!

חברו את הזוגות שקשורים אחד לשני

1. עמונים	א. גרי אריות
2. גבעונים	ב. מואבים
3. כנענים	ג. נתנים
4. כותים	ד. שבעת עממים

(א-ד, ג-ז, ח-י, יב-טז)

שאלות השבוע

- מדוע לא קיבלו גרים בתקופת שלמה המלך?
- כיצד רימו הגבעונים את ישראל?
- מי קידש את ארץ ישראל אחרי הגלות?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עולן עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il *בפיקוח ראה חשבון יש לציין את מס' העולן עליו אתם עונים.

